PATVIRTINTA
Vilniaus Petro Vileišio progimnazijos
Direktoriaus 2026 m. lapkričio 18 d.
Įsakymu Nr. V-172

VILNIAUS PETRO VILEIŠIO PROGIMNAZIJOS SAVIŽUDYBIŲ PREVENCIJOS IR INTERVENCIJOS VYKDYMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vilniaus Petro Vileišio progimnazijos (toliau – Progimnazija) savižudybių prevencijos ir intervencijos vykdymo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato mokinių savižudybių rizikos stebėsenos, prevencijos ir pagalbos mokiniams, patiriantiems savižudybės grėsmę, organizavimo tvarką.

2. Apraše remiasi šiais principais:

2.1. į savižudybės riziką reaguoti nedelsiant;

2.2. kiekvienas Progimnazijos administracijos atstovas, mokytojas, švietimo pagalbos specialistas ar kitas darbuotojas, pastebėjęs ar sužinojęs apie savižudybės riziką, privalo reaguoti ir imtis šiame Apraše numatytų veiksmų.

3. Apraše vartojamos sąvokos:

3.1. savižudybės grėsmė – atvejis, kai dėl esamos asmens būklės numanomos savižudiškos mintys, ketinimas žudytis ar galimas tyčinis žalojimasis;

3.2. rizikos atpažinėjas – asmuo, pastebėjęs mokinio savižudybės grėsmės požymius arba gavęs apie juos informacijos;

3.3. pagalbos teikėjas – Progimnazijos psichologas, o jo nesant – Progimnazijos vadovas ar jį pavaduojantis asmuo arba jo paskirtas darbuotojas, kuris pagal savo kompetenciją užtikrina mokinio saugumą, suteikia pirminę emocinę pagalbą ir organizuoja tolesnę pagalbą;

3.4. emocinė pagalba – emocijų įvardinimas ir reflektavimas, laisvas ir empatiškas pokalbis, domėjimasis, padrąsinimas.

II SKYRIUS
SAVIŽUDYBIŲ RIZIKOS STEBĖSENA IR PREVENCIJA

4. Savižudybių rizikos stebėsena ir prevencija yra svarbi Progimnazijos veiklos dalis, kurios planavimu, organizavimu rūpinasi Progimnazijos vadovas, Vaiko gerovės komisijos (toliau – VGK) nariai, švietimo pagalbos specialistai, o ją vykdo visi Progimnazijos bendruomenės nariai.

5. Progimnazijos vadovas yra atsakingas už Aprašo vykdymą Progimnazijoje.

6. Aprašo įgyvendinimą koordinuoja Progimnazijos vadovo paskirtas pavaduotojas ugdymui, VGK nariai, švietimo pagalbos specialistai.

7. Švietimo pagalbos specialistai:

7.1. parengia savižudybių prevencijos ir intervencijos vykdymo tvarkos aprašą;

7.2. reguliariai informuoja mokyklos bendruomenę apie savižudybės rizikos atpažinimą ir intervencijos algoritmą;

7.3. pagal galimybes organizuoja specialistų paskaitas apie savižudybių rizikos atpažinimą Progimnazijos darbuotojams ir bendruomenei;

7.4. bendradarbiauja su išorinėmis institucijomis ir socialiniais partneriais vaiko gerovės klausimais.

III SKYRIUS
SAVIŽUDYBIŲ RIZIKOS INTERVENCIJA

8. Progimnazijos darbuotojas, pastebėjęs mokinio savižudybės grėsmės požymius arba apie juos sužinojęs, nedelsdamas informuoja Progimnazijos psichologą, o jo nesant – Progimnazijos vadovą ar jį pavaduojantį asmenį. Jei yra 11 punkte nurodytų aplinkybių, darbuotojas nedelsdamas kviečia skubią pagalbą. Kai mokinys yra šalia ir darbuotojui saugu, darbuotojas lieka su mokiniu iki jo priežiūrą perima kitas atsakingas suaugęs asmuo arba atvyksta skubi pagalba.

9. Pagalbos teikėjas, gavęs informaciją apie mokinį, turintį minčių apie savižudybę:

9.1. suteikia mokiniui emocinę paramą;

9.2. nedelsdamas informuoja mokinio tėvus (globėjus, rūpintojus), kai tai saugu mokiniui. Jeigu yra pagrįstų duomenų, kad jų informavimas gali padidinti pavojų mokiniui, informuoja policiją ir (ar) Vaiko teisių apsaugos skyrių ir dėl saugaus tėvų informavimo derina veiksmus su pranešimą gavusia institucija;

9.3. informuoja Progimnazijos vadovą ar jį pavaduojantį asmenį ir perduoda tiek informacijos, kiek būtina mokinio saugumui ir pagalbai organizuoti;

9.4. jei mokiniui reikalinga psichikos sveikatos specialisto pagalba Psichikos sveikatos centre (toliau – PSC), pagalbos teikėjas susisiekia su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais) ir suderina, kaip ir kada tėvai kreipsis į PSC;.

9.5. prireikus padeda užregistruoti mokinį planinei konsultacijai, gavęs pagal įstatymą teisę spręsti turinčio asmens sutikimą. Pagalbos teikėjas ir sveikatos priežiūros įstaiga informacija keičiasi tik turėdamos teisėtą pagrindą ir tik tiek, kiek būtina mokinio saugumui ir pagalbos tęstinumui užtikrinti.

10. Jei tėvai (globėjai, rūpintojai) atsisako pagalbos ar su jais nepavyksta susisiekti, pagalbos teikėjas informuoja Vaiko teisių apsaugos skyrių.

11. Jei savižudybės grėsmę patiriantis mokinys susižalojo, apsinuodijo, sutriko jo sąmonė arba yra akivaizdi grėsmė jo sveikatai ar gyvybei, įskaitant atvejus, kai mokinys pradėjo ar ketina pradėti savižudybės veiksmus, rizikos atpažinėjas:

11.1. nedelsdamas skambina bendruoju pagalbos telefono numeriu 112, kviečia greitąją medicinos pagalbą ir vykdo operatoriaus nurodymus;

11.2. jei saugu, lieka su mokiniu iki atvyksta pagalba, prireikus teikia pirmąją pagalbą ir imasi įmanomų saugumo priemonių;

11.3. esant galimybei pats arba per kitą darbuotoją informuoja apie situaciją visuomenės sveikatos specialistą ir Progimnazijos vadovą ar jį pavaduojantį asmenį.

12. Progimnazijos vadovas ar jį pavaduojantis asmuo sudaro sąlygas greitosios medicinos pagalbos darbuotojams kuo greičiau pasiekti mokinį ir nedelsdama informuoja mokinio tėvus (globėjus, rūpintojus), laikydamasi šiame skyriuje nustatytų saugaus informavimo nuostatų. Apie mokinio elgesį, keliantį pavojų jo sveikatai ar gyvybei, Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo 35 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka nedelsiant pranešama policijai ir (ar) Vaiko teisių apsaugos skyriui. Jei su mokinio atstovais nepavyksta susisiekti ir dėl to kyla pavojus mokinio

sveikatai ar gyvybei arba būtina ginti jo teises ir teisėtus interesus, pranešama šiame punkte nustatyta tvarka.

IV SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

13. Tvarkos aprašas gali būti keičiamas arba papildomas, jeigu Progimnazijos bendruomenės nariai pateikia pasiūlymų ir tie pasiūlymai neprieštarauja Lietuvos Respublikos įstatymams, teisės aktams, Progimnazijos vidaus dokumentams.

14. Aprašą ir jo pakeitimus tvirtina Progimnazijos direktorius po to, kai jie apsvarstomi VGK.

15. Visi Progimnazijos bendruomenės nariai turi būti supažindinti su Aprašu išsiunčiant jį el. dienynu ir (ar) paskelbus jį Progimnazijos svetainėje.